

Ds Hanneke Siebert

23 maart 2014 - 3de zondag van de VeertigDagen
Exodus 17: 1 - 7 en Matteüs 21: 33 - 46

Gemeente van Christus Jezus,

We gaan de weg van veertig dagen. We trekken richting Pasen; op weg naar kruis, op weg naar Opstanding. Zeven zondagen lang zijn we met Jezus in Jeruzalem. Gaan met Hem een Via Dolorosa, een weg van lijden, van weerstand, misverstand en van kwetsuur.

Dit jaar volgen we met ons leesrooster getrouw de opbouw van Matteüs –evangelie. En zo leggen we veertig dagen lang een vergrootglas op alles wat gebeurt tussen de “palm pasen Intocht” en de Kruisiging. Wanneer het straks ‘palmzondag’ geworden is - de laatste zondag voor Goede Vrijdag– dan zullen we lezen van Jezus in Getsemane. In de veertig dagen zullen zelfs de meest getrouwen hem, de één na de ander, verlaten. Uiteindelijk zal Jezus alleen overblijven.

Het begon zo mooi en sfeervol; “Hosanna in de Hoge voor de Zoon van David”. Jezus werd Jeruzalem binnengehaald; intocht in Jeruzalem op de eerste zondag van veertig dagen. Mensen scanderen juichend: “Hosanna, hosanna, hosanna!” ‘Ach Heer, geef toch bevrijding!’ Zoon van David, man van belofte, geef bevrijding! Alle hoop is op jou gevestigd, wij halen je met gejuich binnen. We gaan met je mee, tot het bittere eind. Samen redden we het wel, op die Via Dolorosa.

Vorige week veroorzaakte Jezus een wervelstorm op het tempelplein. Op dat tempelplein vol verkopers en kopers, waar de roep “Hosanna” volledig overstemd was door de alles overstemmende schreeuw van geld en macht.

Met een grote veeg en niet zachtzinning gooide Jezus eruit wat in de weg stond. Met één uithaal werd de gestructureerde en vertrouwde orde weggevaagd.

Op de Via Dolorosa. Kán iedereen wel mee? Wie worden er van de Via Dolorosa weggedrukt, omdat ze Jezus’ en zijn vrede-rij in de weg staan?

Vandaag opnieuw een verhaal van afhaken en van obstructie. Een gelijkenis wordt verteld; verteld aan vooral overpriesters en oudsten van het volk. En wij staan er dicht omheen en luisteren met rode oortjes mee.

Het is de tijd van 40-dagen; het zal er om spannen. Blijven we met Hem? Kunnen wij mee tot het bittere eind?

Beeldt je eens in, daagt de gelijkenis ons uit: Beeldt je in: een wijngaard! Het land van de druiventrossen, land van belofte. Iemand plant die wijngaard, met alle voorzieningen, met alle faciliteiten en maatregelen die noodzakelijk zijn: Er komt een omheining omheen, er is een wijnpers uitgegraven, er wordt een wachttoren geplaatst. Deze grondbezitter heeft alles gedaan wat hij kon. En hij zag dat het goed was, zeer goed.

De grondbezitter geeft de pachters het beheer over de wijngaard en vertrekt. Mensen zijn samen verantwoordelijk gemaakt voor het werk in die wijngaard. Mensen nemen die verantwoordelijkheid, en naar eer en geweten, met bloed, zweet en tranen bewerken de pachters het land. Denk je eens in. Zo’n pachter. Noeste arbeiders. Niet voor één gat te vangen.

En dan; wanneer de tijd van oogsten nadert, stuurt de Heer slaven, om de opbrengst in ontvangst te nemen. Zou jij ze herkennen? Die knechten? Zou jij weten wie het zijn? Mensen die je roepen en vragen: “Adam, waar ben je?” Dienaars die roepen: “Kaïn, waarom heb je je verstopt?” Zou jij ze herkennen? Terwijl je druk bent met je eigen gedoe, je druivenplantjes, bezig bent je oogst binnen te krijgen voordat het bederf erin slaat? Herken jij die erfgenaam? Zelfs als je eerder nog juichend “Hosanna” voor hem geroepen hebt? Zelfs als hem op het tempelplein bezig gezien hebt. Zou je weten wie hij was?

De pachters slaan de knechten neer. Niet één keer, niet twee keer, maar liefst drie keer wordt er gedood! Vertrap en buiten geworpen. Neergesabeld en afgeschreven. Veroordeeld en niet meer in tel. Met hand en

tand wordt verdedigd waar men recht op denkt te hebben. Waar we ónze energie, óns geld en óns leven in hebben geïnvesteerd, wat onze ouders hebben opgebouwd.

Dit komt me zó dicht op de huid. Want, vanuit de grond van ons hart zouden wij zó graag Hosanna willen roepen. En we zijn er ook bijna van overtuigd dát we het zouden roepen. Maar in de spiegel van deze gelijkenis, blijken het ook wij die de slaven van de Heer zouden neerslaan. Domweg omdat we hen niet herkennen. Omdat we domweg te druk zijn met ons eigen bestaan. We herkennen niet Zijn knechten, we herkennen niet de erfgenaam. Omdat ons eigen perspectief, ons verlangen en onze wil ons zo vaak zand in de ogen strooien.

De Via Dolorosa is niet zo begaanbaar als het lijkt...

Wat gaan we doen met die pachters, vraagt Jezus. Hij gooit ze er niet zelf uit, deze keer. Maar net als David ooit uitgelokt werd om een oordeel over zichzelf uit te spreken, zo vraagt Jezus: "Wanneer de Heer van de wijngaard komt, wat zal hij met die pachters doen?"

Het antwoord heeft deze week iedere keer opnieuw door onze huiskamers kunnen schallen! "Eruit, eruit met die gasten! Laat de wijngaard teruggegeven worden aan hen die wél goede erfgenamen zijn! Eruit met ze! Opknopen aan de hoogste boom! Wij weten wel raad met mensen die zich niet aan de afspraken houden!"

Zo ingewikkeld is het dus. Met die gelijkenissen, die verhalen die mensen al honderden jaren een spiegel voor houdt. Geen eenduidig zwart-wit; dit zijn de goeden en dat de zwarte pieten. Nee, iedere keer weer weerkaatst het spiegelbeeld onszelf; op verrassend andere wijze dan wij durven te zien.

Jezus' vraagt laat weerkaatsen: Jij bent die man!

Jezus citeert dan Psalm 118: De steen die de bouwlieden afgekeurd hadden en die tot hoeksteen geworden is. Psalm 118 is een loflied op God die bevrijdt, die mensen in leefruimte zet. 'Gezegend die komt in de Naam van de Heer'; zo zingt diezelfde psalm 118. Hosanna in de Hoge voor de Zoon van David.

Naar die psalm wijst Jezus wanneer hij tot de oudsten en overpriesters zegt: "Heb je nooit in de Schriften gelezen: "De steen die de bouwers verworpen hadden, die is tot een hoeksteen geworden; dit is door de Heere geschied, en het is wonderlijk in onze ogen."

Die hoeksteen blijkt tegelijk een steen des aanstoots te zijn! Want wie op deze steen valt zal verpletterd worden, en op wie de steen valt, die zal erdoor vermorzeld worden.

Die hoeksteen is een verpletterende struikelsteen.

Die hoeksteen is een steen van irritatie en van ergernis. Het is de struikelsteen van Gods Liefde. Steen die gelooft in oneindige liefde en verdraagzaamheid. De steen die vertrouwt op iedere keer weer het gesprek zoeken zonder te stigmatiseren. De steen die droomt bevrijding van kwade machten. Steen die blijft vertrouwen dat vrede komen zal.

De struikelsteen die gelooft in een open graf.

Is het wellicht diezelfde weggerolde steen, die straks op de vroege morgen van Pasen getuigt van Opstanding en nieuw leven, van Liefde sterk als de dood?

Zo gaan we samen de weg van 40 dagen.

We volgen met Jezus de Via Dolorosa; een weg die vol ligt met keien en stenen waar je gemakkelijk over struikelt en waar je letterlijk je nek over kunt breken.

En je vraagt je af: wat doe ik hier op deze weg? Zou ik in staat zijn de oogst van mijn leven te delen, of meer nog, af te staan?

Laten we voorlopig maar met Hem voortstompelen op die weg.

En met de lammen en de blinden en met de kinderen meezingen: "Hosanna in de Hoge; Hij die komt op te bevrijden". Hij zal je vinden, met al je goede bedoelingen, met je gedoetje, met je liefdevolle inzet, met je tranen en verdriet.

Hij zal bevrijden; jou en mij.

Amen.